

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ในเด็กอายุ 3 ปี ระหว่างกลุ่มที่เลี้ยงด้วยนมแม่อย่างเดียว กลุ่มที่เลี้ยงด้วยนมแม่ร่วมกับนมผสม และกลุ่มที่ไม่ได้เลี้ยงด้วยนมแม่ (เลี้ยงด้วยนมผสมร่วมกับอาหารเสริมอื่นๆ) ในเขตชุมชนเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จากกลุ่มตัวอย่าง 250 คน โดยการเลือกเข้ากลุ่มตามคุณลักษณะที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้จัดลำดับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง การเลี้ยงลูกด้วยนม สภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก และความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กอายุ 3 ปี จำแนกตามประเภทของนมที่เด็กได้รับ แสดงผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 3 - 5

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์หาความแตกต่างของความฉลาดทางอารมณ์ในเด็ก ระหว่างกลุ่มที่เลี้ยงด้วยนมแม่อย่างเดียว กลุ่มที่เลี้ยงด้วยนมแม่ร่วมกับนมผสม และกลุ่มที่ไม่ได้เลี้ยงด้วยนมแม่ (นมผสมร่วมกับอาหารเสริมอื่นๆ) โดยควบคุมปัจจัยในด้านสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก ระดับการศึกษาของแม่ รายได้ของครอบครัว แสดงผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 6 - 7

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กระหว่างกลุ่มที่เลี้ยงด้วยนมแม่อย่างเดียว กลุ่มที่เลี้ยงด้วยนมแม่ร่วมกับนมผสม และกลุ่มที่ไม่ได้เลี้ยงด้วยนมแม่ (นมผสมร่วมกับอาหารเสริมอื่นๆ) แสดงผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 8

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กที่เลี้ยงด้วยนมแม่อย่างเดียวในระยะเวลาที่แตกต่างกัน แสดงผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 9 - 11

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของแม่กลุ่มตัวอย่าง การเลี้ยงลูกด้วยนม สภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก และความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กอายุ 3 ปี จำแนกตามประเภทของนมที่เด็กได้รับ แสดงผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 3 – 5

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของข้อมูลทั่วไปของแม่ที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว นมแม่ร่วมกับนมผสม และนมผสมร่วมกับอาหารเสริมอื่น ๆ จำแนกตาม อายุ จำนวนบุตร และรายได้ของครอบครัวต่อเดือน (n = 250)

ข้อมูล	เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ อย่างเดียว (n = 31)		เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ร่วมกับนมผสม (n = 210)		เลี้ยงลูกด้วยนมผสม ร่วมกับอาหารเสริมอื่น ๆ (n = 9)		U**
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. อายุ (ปี)							
≤ 24	2	6.45	15	7.14	-	-	
25 - 29	9	29.04	53	25.24	1	11.11	
30 - 34	8	25.81	93	44.28	3	33.33	
35 - 39	10	32.25	33	15.72	2	22.23	
≥ 40	2	6.45	16	7.62	3	33.33	
Mean ± SD	32.00 ± 5.222		31.43 ± 5.229		36.00 ± 6.538		.563
2. จำนวนบุตร (คน)							
1	14	45.17	107	50.95	4	44.45	
2	12	38.71	81	38.57	3	33.33	
3	5	16.12	19	9.05	2	22.22	
4	0	0.00	3	1.43	-	-	
Mean ± SD	1.71 ± .739		1.61 ± .712		1.78 ± .833		.727
3. รายได้ (บาท/เดือน)							
≤ 10,000	3	9.68	6	2.85	-	-	
10,000 - 19,999	8	25.80	34	16.20	3	33.34	
20,000 - 29,999	6	19.36	59	28.09	1	11.11	
30,000 - 39,999	5	16.12	63	30.00	1	11.11	
40,000 - 49,999	6	19.36	32	15.24	2	22.22	
≥ 50,000	3	9.68	16	7.62	2	22.22	
Mean ± SD	27,180.65 ± 14,896.02		30,367.43 ± 12,732.20		32,555.56 ± 16,225.84		-1.272

* p < .05, ** U = Mann - Whitney U - test

จากตารางที่ 3 พบว่า แม่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 30 - 34 ปี โดยแม่กลุ่มที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวมีอายุเฉลี่ย 32 ปี มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.222 แม่กลุ่มที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ร่วมกับนมผสมมีอายุเฉลี่ย 31.43 ปี มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.224 ส่วนแม่กลุ่มที่เลี้ยงลูกด้วยนมผสมร่วมกับอาหารเสริมอื่น ๆ มีอายุเฉลี่ย 36 ปี มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.538 ด้าน

จำนวนบุตร พบว่า แม่กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มส่วนใหญ่มีลูกคนเดียว มีค่าเฉลี่ยของจำนวนบุตร 1.71 คน, 1.61 คน และ 1.78 คน ตามลำดับ และด้านรายได้ของแม่ พบว่า กลุ่มที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวมีรายได้เฉลี่ย 27,180.65 บาท/เดือน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 14,896.02 กลุ่มที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ร่วมกับนมผสมมีรายได้เฉลี่ย 30,367.43 บาท/เดือน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12,732.20 และกลุ่มที่เลี้ยงด้วยนมผสมร่วมกับอื่น ๆ มีรายได้เฉลี่ย 32,555.56 บาท/เดือน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 16,225.84 และจากการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มด้วยสถิติวิเคราะห์ Mann – Whitney test พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องอายุ จำนวนบุตร และรายได้ของครอบครัวระหว่างสัดส่วนของจำนวนแม่ทั้ง 3 กลุ่ม

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบจำนวน และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของแม่ที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว นมแม่ร่วมกับนมผสม และนมผสมร่วมกับอาหารเสริมอื่น ๆ จำแนกตามระดับการศึกษา และอาชีพของแม่ (n = 250)

ข้อมูล	เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ อย่างเดียว (n = 31)		เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ร่วมกับนมผสม (n = 210)		เลี้ยงลูกด้วยนม ผสมร่วมกับอาหาร เสริมอื่น ๆ (n = 9)		X ²	df	p - value
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
	1. ระดับการศึกษา								
ประถมศึกษา	2	6.45	8	3.81	1	11.11			
มัธยมศึกษา	4	12.90	14	6.67	0	0			
อาชีวศึกษา/อนุปริญญา	14	45.17	66	31.43	2	22.22			
ปริญญาตรีขึ้นไป	11	35.48	122	58.09	6	66.67			
2. อาชีพของแม่							34.875	8	.000**
แม่บ้าน	13	43.33	20	10.99	0	0			
ประกอบอาชีพส่วนตัว	9	30.00	30	16.48	1	12.50			
รับจ้าง/พนักงานบริษัท/ ธุรกิจเอกชน	5	16.67	74	40.66	2	25.00			
รับราชการ	3	10.00	37	20.33	4	50.00			
รัฐวิสาหกิจ	0	0	21	11.54	1	12.50			

* n มี missing data จากการที่ไม่สามารถจัดเข้ากลุ่มใดได้

** p < .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ร้อยละ 45.17 ของแม่ที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว มีการศึกษาอยู่ในระดับอาชีวศึกษา/อนุปริญญา ร้อยละ 58.09 ของแม่ที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ร่วมกับนมผสม มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีขึ้นไป และร้อยละ 66.67 ของแม่ที่เลี้ยงลูกด้วยนมผสมร่วมกับอาหารเสริมอื่น ๆ มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีขึ้นไป เช่นกัน และจากการวิเคราะห์สถิติทดสอบไคว์สแควร์ (Chi - square test statistic) พบว่า สัดส่วนของจำนวนแม่ทั้ง 3 กลุ่ม มีระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน ด้านอาชีพของแม่ พบว่า ร้อยละ 43.33 ของแม่ที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวเป็นแม่บ้าน ร้อยละ 40.66 ของแม่ที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ร่วมกับนมผสม มีอาชีพรับจ้าง/พนักงานบริษัท/ธุรกิจเอกชน และร้อยละ 50 ของแม่ที่เลี้ยงลูกด้วยนมผสมร่วมกับอาหารเสริมอื่น ๆ อาชีพรับราชการ และจากการวิเคราะห์สถิติทดสอบไคว์สแควร์ (Chi - square test statistic) พบว่า สัดส่วนของจำนวนแม่ทั้ง 3 กลุ่ม มีอาชีพแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบจำนวน ร้อยละ ของข้อมูลทั่วไป ของเด็กกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับนมแม่อย่างเดียว ได้รับนมแม่ร่วมกับนมผสม และได้รับนมผสมร่วมกับอาหารเสริมอื่น ๆ โดยจำแนกตามเพศ (n = 250)

ข้อมูล	เลี้ยงลูกด้วยนม แม่อย่างเดียว (n = 33)		เลี้ยงลูกด้วยนม แม่ร่วมกับนมผสม (n = 208)		เลี้ยงลูกด้วยนม ผสมร่วมกับ อาหารเสริมอื่น ๆ (n = 9)		X ²	df	p - value
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
1. เพศ							2.669	2	.263
ชาย	22	66.67	107	51.44	5	55.56			
หญิง	11	33.33	101	48.56	4	44.44			

จากตารางที่ 5 พบว่า เด็กกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงทุกประเภทของนมที่ได้รับ กลุ่มที่ได้รับนมแม่อย่างเดียว เป็นเด็กผู้ชาย ร้อยละ 66.67 กลุ่มที่ได้รับนมแม่ร่วมกับนมผสม เป็นเด็กเพศชาย ร้อยละ 51.44 และกลุ่มที่ได้รับนมผสมร่วมกับอาหารเสริมอื่น ๆ เป็นเด็กเพศชาย ร้อยละ 55.56 และจากการทดสอบไคว์สแควร์ (Chi - square test statistic) พบว่า สัดส่วนของจำนวนเด็กกลุ่มตัวอย่างมีเพศไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กระหว่างกลุ่มที่เลี้ยงด้วยนมแม่อย่างเดียว กลุ่มที่เลี้ยงด้วยนมแม่ร่วมกับนมผสม และกลุ่มที่ไม่ได้เลี้ยงด้วยนมแม่ (เลี้ยงด้วยนมผสมร่วมกับอาหารเสริมอื่นๆ) และคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กที่เลี้ยงด้วยนมแม่ในระยะเวลาที่แตกต่างกัน จำแนกเป็นรายด้าน และโดยรวม แสดงผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 6 - 8

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก (HOME score) โดยรวม และรายด้านในกลุ่มเด็กที่ได้รับนมแม่อย่างเดียว ได้รับแม่ร่วมกับนมผสม และได้รับนมผสมร่วมกับอาหารเสริมอื่น ๆ (n = 250)

สภาพแวดล้อม รอบตัวเด็ก	เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่าง เดียว (n = 31)			เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ร่วมกับ นมผสม (n = 210)			เลี้ยงลูกด้วยนมผสมร่วมกับ อาหารเสริมอื่น ๆ (n = 9)			U**
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	
รายด้าน										
การใช้อารมณ์และคำพูด	10.53	1.281	ดี	10.01	1.465	ดี	10.00	1.549	ดี	1.888
การควบคุมและการลงโทษ	6.375	1.689	ดี	5.524	1.614	ปานกลาง	5.833	1.329	ปานกลาง	2.897*
การจัดการสภาพแวดล้อมรอบตัว	5.350	1.189	ปานกลาง	4.911	1.867	ปานกลาง	5.000	1.549	ปานกลาง	1.558
การจัดการหาของเล่นที่เหมาะสม	7.150	2.370	ดี	6.181	1.204	ปานกลาง	6.833	2.401	ปานกลาง	1.802
การดูแลเอาใจใส่ของแม่	4.975	1.367	ปานกลาง	4.647	1.149	ปานกลาง	4.833	1.169	ปานกลาง	1.014
การมีโอกาสได้รับสิ่งกระตุ้นที่หลากหลายในชีวิตประจำวัน	4.150	1.210	ปานกลาง	3.681	1.032	ปานกลาง	3.333	1.366	ปานกลาง	2.078*
โดยรวม	38.525	7.679	ดี	34.955	6.365	ปานกลาง	35.833	7.305	ปานกลาง	2.461

* p < .05 , ** U = Mann - Whitney U - test

จากตารางที่ 6 พบว่า คะแนนสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็กจากการสังเกต (HOME score) ของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับนมแม่อย่างเดียวอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.525 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.679) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการใช้อารมณ์และคำพูด ด้านการควบคุมและการลงโทษ ด้านการจัดการหาของเล่นที่เหมาะสม มีคะแนนอยู่ในระดับดี ส่วนด้านการจัดการสภาพแวดล้อมรอบตัว ด้านการดูแลเอาใจใส่ของแม่ และด้านการมีโอกาสได้รับสิ่งกระตุ้นที่หลากหลายในชีวิตประจำวัน มี

คะแนนอยู่ในระดับปานกลาง กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับนมแม่ร่วมกับนมผสมมีคะแนน HOME score อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 34.955 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.365) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการใช้อารมณ์และคำพูดด้านเดียวที่มีคะแนนอยู่ในระดับดี ส่วนด้านการควบคุมและการลงโทษ ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมรอบตัว ด้านการจัดหาของเล่นที่เหมาะสม ด้านการดูแลเอาใจใส่ของแม่ และด้านการมีโอกาสดูรับสิ่งกระตุ้นที่หลากหลายในชีวิตประจำวัน มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน และกลุ่มตัวอย่างที่เลี้ยงด้วยนมผสมร่วมกับอาหารเสริมอื่น ๆ มีคะแนน HOME score อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 35.833 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.305) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการใช้อารมณ์และคำพูด ด้านเดียวที่มีคะแนนอยู่ในระดับดี ส่วนด้านการควบคุมและการลงโทษ ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมรอบตัว ด้านการจัดหาของเล่นที่เหมาะสม ด้านการดูแลเอาใจใส่ของแม่ และด้านการมีโอกาสดูรับสิ่งกระตุ้นที่หลากหลายในชีวิตประจำวัน มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน และจากการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มด้วยสถิติวิเคราะห์ Mann – Whitney test พบว่า สภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก (HOME score) โดยรวมระหว่างเด็กทั้ง 3 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า สภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก (HOME score) ด้านการควบคุมและการลงโทษ และด้านการมีโอกาสดูรับสิ่งกระตุ้นที่หลากหลายในชีวิตประจำวัน ระหว่างเด็กทั้ง 3 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก (HOME score) ด้านการใช้อารมณ์และคำพูด ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมรอบตัว ด้านการจัดหาของเล่นที่เหมาะสม และด้านการดูแลเอาใจใส่ของแม่ระหว่างเด็กทั้ง 3 กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนมาตรฐาน (T-Score Norms) ความฉลาดทางอารมณ์ในเด็กกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับนมแม่อย่างเดียว นมแม่ร่วมกับนมผสม และนมผสมร่วมกับอาหารเสริมอื่น ๆ จำแนกตามคะแนนโดยรวม และรายด้าน (n = 250)

ความฉลาดทาง อารมณ์	เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว (n = 31)			เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ร่วมกับนม ผสม (n = 210)			เลี้ยงลูกด้วยนมผสมร่วมกับ อาหารเสริมอื่น ๆ (n = 9)			U**
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	
รายด้าน										
ด้านดี :										
รู้จักอารมณ์	57.55	8.453	สูง	52.59	8.351	สูง	56.22	9.602	สูง	3.081*
มีน้ำใจ	53.71	10.248	สูง	45.47	10.344	กลาง	49.67	8.803	กลาง	4.144*
รู้ถูกผิด	55.61	7.990	สูง	48.98	8.627	กลาง	52.44	12.146	สูง	4.034*
ด้านเก่ง :										
กระตือรือร้น	57.13	6.820	สูง	49.86	8.990	กลาง	49.89	8.767	กลาง	4.318*
การปรับตัว	47.65	9.009	กลาง	43.25	8.829	กลาง	44.33	10.392	กลาง	2.582*
กล้าพูด	58.58	8.570	สูง	58.17	8.412	สูง	58.00	10.712	สูง	.525
ด้านสุข :										
ความพึงพอใจ	56.00	6.465	สูง	48.68	9.637	กลาง	45.78	13.845	กลาง	4.091*
อบอุ่นใจ	59.35	6.897	สูง	53.23	8.099	สูง	54.11	8.964	สูง	3.998*
ร่าเริง	57.74	6.880	สูง	50.04	8.765	สูง	50.67	12.104	สูง	4.682*
โดยรวม	55.924	5.378	สูง	50.032	6.817	สูง	51.234	8.344	สูง	4.604*

* p < .05 , ** U = Mann - Whitney U test

จากตารางที่ 7 พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ในเด็กกลุ่มที่เลี้ยงด้วยนมแม่อย่างเดียว มีคะแนนมาตรฐานอยู่ในระดับสูงที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 55.924 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.378) เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กในกลุ่มที่เลี้ยงด้วยนมแม่ร่วมกับนมผสม และกลุ่มที่เลี้ยงด้วยนมผสมร่วมกับอาหารเสริมอื่น ๆ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านดี และด้านสุข มีคะแนนอยู่ในระดับสูงทุกรายข้อ ส่วนด้านเก่ง รายข้อเกี่ยวกับการกระตือรือร้นและกล้าพูดกล้าบอก คะแนนอยู่ในระดับสูง รายข้อเกี่ยวกับการปรับตัวมีคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับคะแนนมาตรฐานความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มที่เลี้ยงด้วยนมแม่ร่วมกับนมผสมโดยรวมอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 50.032 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.817) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ในแต่ละด้านมีคะแนนมาตรฐานอยู่ในระดับแตกต่างกัน ด้านดี/การรู้จักอารมณ์ คะแนนอยู่ในระดับสูง การมีน้ำใจและการรู้ถูกผิด คะแนนอยู่ในระดับปานกลาง ด้านเก่ง/การปรับตัวและความกระตือรือร้นคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง การกล้าพูดกล้าบอก คะแนนอยู่ในระดับสูง ด้านสุข/ความอบอุ่นใจและความร่าเริงสนุกสนาน คะแนนอยู่ในระดับสูง ความพึงพอใจ

คะแนนอยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มที่เลี้ยงด้วยนมผสมร่วมกับอาหารเสริมอื่น ๆ มีคะแนนมาตรฐานความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมอยู่ในระดับสูง เช่นเดียวกัน (ค่าเฉลี่ย 51.234 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.344) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ในแต่ละด้านมีระดับคะแนนที่แตกต่างกัน ด้านดี/การรู้จักอารมณ์ และการรู้ถูกผิด คะแนนอยู่ในระดับสูง การมีน้ำใจ คะแนนอยู่ในระดับปานกลาง ด้านเก่ง/การปรับตัว และความกระตือรือร้น คะแนนอยู่ในระดับปานกลาง การกล้าพูดกล้าบอก คะแนนอยู่ในระดับสูง ด้านสุข/ความอบอุ่นใจและความร่าเริงสนุกสนาน คะแนนอยู่ในระดับสูง ความพึงพอใจคะแนนอยู่ในระดับต่ำ คะแนนอยู่ในระดับปานกลาง และจากการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มด้วยสถิติวิเคราะห์ Mann – Whitney test พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมระหว่างเด็กทั้ง 3 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กกลุ่มตัวอย่างในด้านดี/การรู้จักอารมณ์ การมีน้ำใจและการรู้ถูกผิด ด้านเก่ง/การปรับตัวและความกระตือรือร้น และด้านสุข/ความอบอุ่นใจ ความพึงพอใจ และความร่าเริงสนุกสนาน ระหว่างเด็กทั้ง 3 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กกลุ่มตัวอย่างในด้านเก่ง/การกล้าพูดกล้าบอก ระหว่างเด็กทั้ง 3 กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์หาความแตกต่างของความฉลาดทางอารมณ์ในเด็ก ระหว่างกลุ่มที่เลี้ยงด้วยนมแม่อย่างเดียว และกลุ่มที่เลี้ยงด้วยนมแม่ร่วมกับนมผสม โดยควบคุมปัจจัยในด้านสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก แสดงผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนมาตรฐาน (T - score Norms) ความฉลาดทางอารมณ์ในเด็กอายุ 3 ปี ระหว่างกลุ่มที่เลี้ยงด้วยนมแม่อย่างเดียว (n = 31) และกลุ่มที่เลี้ยงด้วยนมแม่ร่วมกับนมผสม (n = 210) โดยควบคุมปัจจัยในด้านสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก

ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p - value
สภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก	1	236950.354	236950.354	90.880	.000*
ประเภทของนมที่เด็กได้รับ	1	36334.553	36334.553	13.936	.000*
ความคลาดเคลื่อน	238	620533.399	2607.283		
รวมทั้งหมด	240	933132.805			

*p < .05

จากตารางที่ 8 พบว่า คะแนนมาตรฐานของความฉลาดทางอารมณ์ในเด็ก ระหว่างกลุ่มที่เลี้ยงด้วยนมแม่อย่างเดียว และกลุ่มที่เลี้ยงด้วยนมแม่ร่วมกับนมผสม มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในการวิเคราะห์นี้ไม่ได้นำกลุ่มที่ไม่ได้เลี้ยงด้วยนมแม่ (กลุ่มเลี้ยงด้วยนมผสมร่วมกับอาหารเสริมอื่น ๆ) มาศึกษาด้วยเนื่องจาก จำนวนสมาชิกในกลุ่ม (n) น้อยกว่า 20 (n = 9)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนมาตรฐาน (T – Score Norms) ของความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กที่เลี้ยงด้วยนมแม่อย่างเดียวนั้นในระยะเวลาที่แตกต่างกัน แสดงผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 9 - 11

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ในเด็กที่เลี้ยงด้วยนมแม่อย่างเดียวนั้นในกลุ่มที่มีระยะเวลาแตกต่างกัน จำแนกตามคะแนนโดยรวม (n = 225)

ระยะเวลา	ความฉลาดทางอารมณ์		
	\bar{X}	SD	ระดับ
เลี้ยงด้วยนมแม่อย่างเดียวนาน 1 เดือน (n = 128)	48.358	6.489	ปานกลาง
เลี้ยงด้วยนมแม่อย่างเดียวนาน 4 เดือน (n = 66)	53.304	6.484	สูง
เลี้ยงด้วยนมแม่อย่างเดียวนาน 6 เดือน (n = 31)	55.924	5.378	สูง
รวม	50.852	6.988	สูง

จากตารางที่ 9 พบว่า คะแนนมาตรฐานของความฉลาดทางอารมณ์ในเด็กกลุ่มที่เลี้ยงด้วยนมแม่อย่างเดียวนาน 6 เดือนอยู่ในระดับสูงกว่า (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 55.924 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.988) เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กในกลุ่มที่เลี้ยงด้วยนมแม่อย่างเดียวนาน 4 เดือน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 53.304 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.484) และกลุ่มที่เลี้ยงด้วยนมแม่นาน 1 เดือน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 48.358 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.489)

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบความแตกต่างของความฉลาดทางอารมณ์ในเด็กอายุ 3 ปี ในกลุ่มที่เลี้ยงด้วยนมแม่อย่างเดียว ที่มีระยะเวลาการได้รับนมแม่แตกต่างกัน โดยควบคุมปัจจัยในด้านสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก (n = 225)

ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p - value
สภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก	1	2720.859	2720.859	96.550	.000*
ระยะเวลาที่เด็กได้นมแม่	2	780.720	390.360	13.582	.000*
ความคลาดเคลื่อน	221	6227.953	28.181		
รวมทั้งหมด	224	10939.407			

*p < .05

จากตารางที่ 10 เมื่อควบคุมปัจจัยร่วมในด้านสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก พบว่าความฉลาดทางอารมณ์ในเด็กที่ได้รับนมแม่อย่างเดียวในระยะเวลาต่างกัน มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

จากตารางแสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความฉลาดทางอารมณ์ในเด็กอายุ 3 ปี ในกลุ่มที่เลี้ยงด้วยนมแม่อย่างเดียว ที่มีระยะเวลาการได้รับนมแม่แตกต่างกัน มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ทางผู้วิจัยได้วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของความฉลาดทางอารมณ์ในเด็กอายุ 3 ปี ในกลุ่มที่เลี้ยงด้วยนมแม่อย่างเดียว ที่ระยะเวลา 1 เดือน, 4 เดือน และ 6 เดือน โดยควบคุมปัจจัยในด้านสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก ได้ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 11 ดังนี้

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าความฉลาดทางอารมณ์ในเด็กอายุ 3 ปี ในกลุ่มที่เลี้ยงด้วยนมแม่อย่างเดียว ที่ระยะเวลา 1 เดือน, 4 เดือน และ 6 เดือน โดยควบคุมปัจจัยในด้านสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก (n = 225)

คู่ของระยะเวลาที่เด็กได้รับนมแม่อย่างเดียว	n	ค่าความแตกต่าง d **	p - value
1 เดือน กับ 4 เดือน	194	- 2.997	.000*
1 เดือน กับ 6 เดือน	159	- 5.155	.000*
6 เดือน กับ 4 เดือน	97	2.159	.063

* p < .05 , | d |** = Pairwise comparison

จากตารางที่ 11 เมื่อควบคุมปัจจัยร่วมในด้านสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก พบว่าความฉลาดทางอารมณ์ในเด็กที่ได้รับนมแม่อย่างเดียว ที่ระยะเวลา 1 เดือนแตกต่างกับ 4 เดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และความฉลาดทางอารมณ์ในเด็กที่ได้รับนมแม่อย่างเดียวที่ระยะเวลา 1 เดือนแตกต่างกับ 6 เดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 สำหรับความฉลาดทางอารมณ์ในเด็กที่ได้รับนมแม่อย่างเดียวที่ระยะเวลา 4 เดือนกับ 6 เดือน พบว่าเมื่อควบคุมปัจจัยร่วมในด้านสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก ความฉลาดทางอารมณ์ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05 แต่เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคะแนนมาตรฐานของความฉลาดทางอารมณ์ในเด็กที่ได้รับนมแม่อย่างเดียว พบว่าเด็กที่ได้รับนมแม่อย่างเดียวที่ระยะเวลา 6 เดือนมีค่าเฉลี่ยของความฉลาดทางอารมณ์สูงที่สุด (ตารางที่ 9)